

ARBEIDSVEILIGHEID

Met deze nieuwsbrief informeert de vakgroep arbeidsveiligheid je over de belangrijkste ontwikkelingen op het gebied van arbeidsveiligheid binnen de brandweer. In dit nummer volgt een terugblik op 2017 en een vooruitblik welke zaken in 2018 worden opgepakt.

Terugblik 2017

2017 stond in het teken van het verder uitwerken van de drie speerpunten die door de RBC zijn benoemd: ontwikkeling van een Branche RI&E, de Arbocatalogus Brandweer en verder wetenschappelijk onderzoek op het gebied van schoner werken. Hier is het afgelopen jaar hard aan gewerkt. Hieronder zie je per deelproject de stand van zaken en hoe dit in 2018 verder wordt uitgewerkt.

Branche Risico Inventarisatie en Evaluatie

Op dit moment is de lijst met prioritair gevaren goedgekeurd door de stuurgroep arbeidsveiligheid. Daarmee is fase 3 afgesloten. De volgende fase is het selecteren van het RI&E instrument waarmee gewerkt gaat worden. Streven is nog steeds om in maart 2018 een instrument op te leveren waarmee we landelijk uit de voeten kunnen.

Arbocatalogus Brandweer

De Arbocatalogus wordt de 'kapstok' waar we als vakgroep de komende jaren onze werkzaamheden aan kunnen ophangen. De Arbocatalogus zal uit een deel A, B en C bestaan en ook op die wijze op de website van Brandweer Nederland worden gepubliceerd.

In deel A is algemene informatie te vinden over de manier waarop de brandweer aan Arbobeleid vorm kan geven om aan de minimale eisen van de Arboret te voldoen. Welke artikelen zijn er? Wat zijn de rechten en plichten van werkgever en werknemer? Hoe zit het met de uitzonderingspositie?

In deel B zijn brancherichtlijnen opgenomen die zijn overeengekomen met de sociale partners en werkgevers en zijn getoetst door de Inspectie Sociale Zaken en werkgelegenheid (ISZW). De Inspectie toetst straks in de praktijk aan de hand van deze richtlijnen. De richtlijnen die naar verwachting hierin worden opgenomen, zijn duiken, asbest en opvang en nazorg. Schoner werken is vervallen omdat we met het huidige onderzoek nog onvoldoende in staat zijn om tot een toetsbare richtlijn te komen. Voor 2018 is de doelstelling om wel een toetsbare richtlijn Schoner werken op te leveren. In deel C zijn handreikingen, adviezen en andere nuttige informatie te vinden over verschillende

aan arbeidsveiligheid gerelateerde onderwerpen. Deze zijn binnen Brandweer Nederland afgestemd maar hebben geen formele en toetsbare status. Hier vind je bijvoorbeeld handreikingen over het gebruik van ademluchtmaskers en het veilig vervoeren en verplaatsen van ademluchtcilinders. Regio's zijn vrij om hier uit te putten.

Wanneer en hoe?

Omdat we nog in afwachting zijn van een reactie van de Inspectie SZW lukt het niet om voor het einde van het jaar alles te publiceren. Naar verwachting zal publicatie in het eerste kwartaal van 2018 plaatsvinden.

Een Arbocatalogus en dan?

Met het hebben van een Arbocatalogus zijn we uiteraard niet klaar. Het is een naslagwerk en biedt een structuur voor de toekomst. Als Brandweer Nederland en vakgroep arbeidsveiligheid zullen we hier de komende jaren gezamenlijke verder inhoud en betekenis aan moeten geven door het gezamenlijk ontwikkelen van bijvoorbeeld brancherichtlijnen en handreikingen.

Onderzoek schoner werken

De onderzoeken op het gebied van schoner werken zitten in de afrondende fase. Vragen over met welke gevaarlijke stoffen we precies te maken hebben, de opnameroutes hiervan door het lichaam en vervuiling en reinigbaarheid van onze pakken worden hierin onderzocht. Naar verwachting komen begin 2018 de resultaten beschikbaar waarmee we de handreiking schoon werken verder kunnen optimaliseren.

Start project gezondheidsmonitor

In november 2016 was er een landelijke bijeenkomst met interne en externe betrokkenen. Hieruit kwam een aantal speerpunten naar voren. De blootstellingsregistratie aan gevaarlijke stoffen in relatie tot beroepsziekten was één van die speerpunten.

Brandweer Nederland heeft de ambitie uitgesproken om 'samen gezond oud te worden'. Om dit te bereiken is het belangrijk om gezondheidsklachten vroegtijdig op te sporen, blootstelling aan gevaren die schadelijk kunnen zijn voor de gezondheid gedurende het werkzame leven vast te leggen en preventieve interventies in te zetten om ziekte te voorkomen. In de huidige situatie zijn vragen over oorzaak en gevolg moeilijk te beantwoorden door een gebrek aan (eenduidige) gestructureerde data. We weten nog te weinig.

Aanpak

In het projectvoorstel 'monitoring gezondheid bij de brandweer' zijn de volgende drie hoofdvragen geformuleerd:

1. Zijn er mogelijkheden om de individuele gezondheidsmonitoring te verbeteren, zowel qua inhoud als proces, voortbordurend op het (huidige) PPMO?
2. Op welke praktische wijze kan het meten en de registratie van blootstelling aan gevaar ten aanzien van de fysieke arbeidsveiligheid (inclusief gevaarlijke stoffen) per groep en individu plaatsvinden?
3. Hoe kunnen individuele data worden verzameld en worden geregistreerd zodat de brandweer:
 - a. zelf data kan (laten) analyseren als onderbouwing voor eventuele interventies op groepsniveau?
 - b. de data beschikbaar kan stellen voor (wetenschappelijk) onderzoek, maar ook als onderbouwing voor de inzet van HRM-instrumenten?

Resultaat

Het project beperkt zich tot de monitoring van (arbeidsgerelateerde) gezondheidseffecten en moet voor de zomer van 2018 zijn afgerond. Aan het eind van het project dient er een antwoord te zijn op de drie hoofdvragen in de vorm van een rapportage. Hierin staat tevens een aantal voorstellen voor (onder andere) het opzetten van een eenduidig gestructureerd gezondheidsmonitoring systeem en verbetering van het preventief arbeidsgezondheidskundig onderzoek.

Resultaten herinspecties

De inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ISZW) inspecteerde de brandweer van november 2014 tot en met februari 2015. Hierbij werden, in 19 regio's en op 86 locaties, tekortkomingen geconstateerd. In de periode van januari 2016 tot en met januari 2017 werden er door ISZW herinspecties uitgevoerd. Hierbij werden 51 posten/kazernes geïnspecteerd waarbij er slechts in drie gevallen (6%) sprake was van tekortkomingen.

De Inspectie merkt op dat men (de veiligheidsregio) zich onvoldoende bewust was van het feit dat de eigen verantwoordelijkheid om binnen een gegeven termijn de risico's geëvalueerd te hebben, niet wordt opgeschort in afwachting van Branche-instrumenten.

Inspectie SZW
Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

Complimenten

De Inspectie maakt in haar brief complimenten voor Brandweer Nederland en de regio's: *'Het feit dat het overgrote deel van de korpsen alle benodigde acties had ondernomen om eerder geconstateerde tekortkomingen weg te nemen stemt de Inspectie tot tevredenheid. Dit geeft ook aan dat er binnen het brandweerwezen hard aan wordt getrokken om voor brandweerpersoneel een veilige en gezonde werkomgeving te creëren.'*

Kalender 2018

Datum	Wat
25 januari	Kernteam vakgroep
8 maart	Kernteam vakgroep
17 mei	Landelijke vakgroepdag
21 juni	Kernteam vakgroep
6 september	Kernteam vakgroep
4 oktober	Landelijke vakgroepdag
11-12 oktober	Congres Brandweer Nederland
8 november	Kernteam vakgroep
13 december	Kernteam vakgroep

Meer weten?

Wil je meer informatie over of contact met de vakgroep arbeidsveiligheid? Bekijk dan onze pagina op <https://www.brandweer.nl/ons-werk>, meld je aan voor de digitale omgeving van Mijnbrandweer of stuur een e-mail naar arbeidsveiligheid@brandweernederland.nl.